

Criptografie și Securitate

- Prelegerea 9.2 - Advanced Encryption Standard - AES

Adela Georgescu, Ruxandra F. Olimid

Facultatea de Matematică și Informatică
Universitatea din București

Cuprins

1. Scurt istoric
2. Construcție
3. Securitatea sistemului AES

AES - Advanced Encryption Standard

- ▶ ianuarie 1997 - NIST anunță competiția pentru selecția unui nou sistem de criptare bloc care să înlocuiască DES;

AES - Advanced Encryption Standard

- ▶ ianuarie 1997 - NIST anunță competiția pentru selecția unui nou sistem de criptare bloc care să înlocuiască DES;
- ▶ septembrie 1997 - 15 propuneri: CAST-256, CRYPTON, DEAL, DFC, E2, FROG, HPC, LOKI97, MAGENTA, MARS, RC6, Rijndael, SAFER+, Serpent, and Twofish;

AES - Advanced Encryption Standard

- ▶ ianuarie 1997 - NIST anunță competiția pentru selecția unui nou sistem de criptare bloc care să înlocuiască DES;
- ▶ septembrie 1997 - 15 propuneri: CAST-256, CRYPTON, DEAL, DFC, E2, FROG, HPC, LOKI97, MAGENTA, MARS, RC6, Rijndael, SAFER+, Serpent, and Twofish;
- ▶ 1998, 1999 - au loc 2 workshop-uri în urma carora rămân 5 finaliști: MARS, RC6, Rijndael, Serpent, Twofish;

AES - Advanced Encryption Standard

- ▶ ianuarie 1997 - NIST anunță competiția pentru selecția unui nou sistem de criptare bloc care să înlocuiască DES;
- ▶ septembrie 1997 - 15 propuneri: CAST-256, CRYPTON, DEAL, DFC, E2, FROG, HPC, LOKI97, MAGENTA, MARS, RC6, Rijndael, SAFER+, Serpent, and Twofish;
- ▶ 1998, 1999 - au loc 2 workshop-uri în urma carora rămân 5 finaliști: MARS, RC6, Rijndael, Serpent, Twofish;
- ▶ octombrie 2000 - după un al treilea workshop se anunță câștigătorul: **Rijndael**.

AES - Advanced Encryption Standard

[Google Scholar - User profiles]

[<http://keccak.noekeon.org/team.html>]

Rijndael = **Rijmen** + **Daemen**

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;
- ▶ Lungimea cheii determină numărul de runde:

Lungime cheie (biți)	128	192	256
Număr runde	10	12	14

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;
- ▶ Lungimea cheii determină numărul de runde:

Lungime cheie (biți)	128	192	256
Număr runde	10	12	14

- ▶ Folosește o matrice de octeți 4×4 numită **stare**;

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;
- ▶ Lungimea cheii determină numărul de runde:

Lungime cheie (biți)	128	192	256
Număr runde	10	12	14

- ▶ Folosește o matrice de octeți 4×4 numită **stare**;
- ▶ Starea inițială este mesajul clar ($4 \times 4 \times 8 = 128$);

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;
- ▶ Lungimea cheii determină numărul de runde:

Lungime cheie (biți)	128	192	256
Număr runde	10	12	14

- ▶ Folosește o matrice de octeți 4×4 numită **stare**;
- ▶ Starea inițială este mesajul clar ($4 \times 4 \times 8 = 128$);
- ▶ Starea este modificată pe parcursul rundelor prin 4 tipuri de operații: *AddRoundKey*, *SubBytes*, *ShiftRows*, *MixColumns*;

Descriere AES

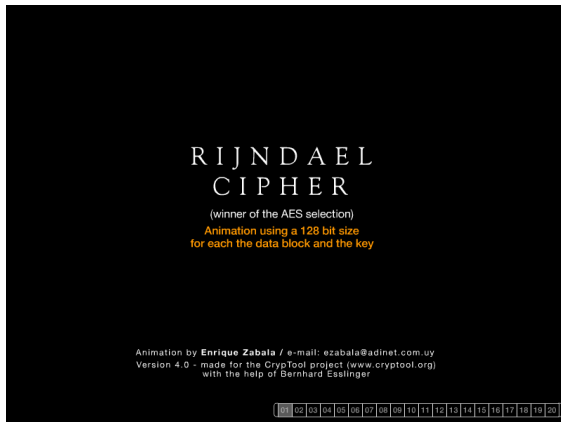
- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare pe 128 biți care poate folosi chei de 128, 192 sau 256 biți;
- ▶ Lungimea cheii determină numărul de runde:

Lungime cheie (biți)	128	192	256
Număr runde	10	12	14

- ▶ Folosește o matrice de octeți 4×4 numită **stare**;
- ▶ Starea inițială este mesajul clar ($4 \times 4 \times 8 = 128$);
- ▶ Starea este modificată pe parcursul rundelor prin 4 tipuri de operații: *AddRoundKey*, *SubBytes*, *ShiftRows*, *MixColumns*;
- ▶ Ieșirea din ultima rundă este textul criptat.

Descriere AES

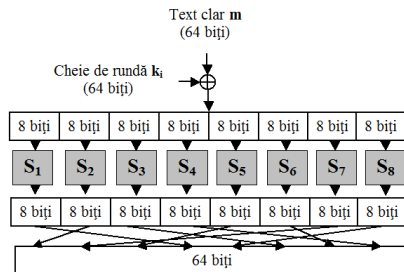
- Rijndael Animation - Cryptool Project:

[<http://www.cryptool.org/en/>]

Descriere AES

- Să ne reamintim exemplul de rețea de substituție - permutare prezentat în cursurile anterioare:
 1. XOR cu cheia de rundă;
 2. aplicarea S-box-urilor pentru a obține *confuzie*;
 3. amestecarea biților pentru a obține *difuzie*.

Descriere AES

- ▶ AES este o rețea de substituție - permutare:
 - ▶ **AddRoundKey**: XOR cu cheia de rundă;
 - ▶ **SubBytes**: fiecare octet este înlocuit de un alt octet conform tabelii de substituție S-box (unică pentru AES!);
 - ▶ **ShiftRows** și **MixColumns**: *amestecarea* biților presupune mai mult decât o simplă permutare, folosind o transformare liniară pe biți.

Securitatea sistemului AES

- ▶ Singurele atacuri netriviale sunt asupra AES cu număr redus de runde:
 - ▶ AES-128 cu 6 runde: necesită 2^{72} criptări;
 - ▶ AES-192 cu 8 runde: necesită 2^{188} criptări;
 - ▶ AES-256 cu 8 runde: necesită 2^{204} criptări.

Securitatea sistemului AES

- ▶ Singurele atacuri netriviale sunt asupra AES cu număr redus de runde:
 - ▶ AES-128 cu 6 runde: necesită 2^{72} criptări;
 - ▶ AES-192 cu 8 runde: necesită 2^{188} criptări;
 - ▶ AES-256 cu 8 runde: necesită 2^{204} criptări.
- ▶ Nu există un atac mai eficient decât căutarea exhaustivă pentru AES cu număr complet de runde.

Securitatea sistemului AES

- ▶ Singurele atacuri netriviiale sunt asupra AES cu număr redus de runde:
 - ▶ AES-128 cu 6 runde: necesită 2^{72} criptări;
 - ▶ AES-192 cu 8 runde: necesită 2^{188} criptări;
 - ▶ AES-256 cu 8 runde: necesită 2^{204} criptări.
- ▶ Nu există un atac mai eficient decât căutarea exhaustivă pentru AES cu număr complet de runde.

"It is free, standardized, efficient, and highly secure."

(J.Katz, Y.Lindell, *Introduction to Modern Cryptography*)

Important de reținut!

- ▶ AES este standard actual NIST;
- ▶ AES are la bază algoritmul Rijndael, fiind o rețea de substituție-permutare;
- ▶ Pentru AES cu număr complet de runde nu se cunoaște nici un atac mai eficient decât căutarea exhaustivă.